

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitaè**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Pars I. Natura Peccati Venialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

Ad B. Virginem & Sanctos. O verè Mater
 Misericordiæ, Maria Virgo! ego peccator te in-
 tercedente servatus ab inferis tibi gratias ago,
 meam erga te pietatem renovo; finem faciam
 liberiori vitæ meæ: ora & deinceps pro me, ne
 in pristina peccata relabar. Idem mihi à DEO
 impetrate, ò Sancti Patroni omnes, vos præci-
 pue, qui mori maluistis, quàm peccare: horro-
 rem peccati implacabilem mihi exorate, ne ultra
 offendam DEum meum. *Litanias Lauretanas*
recita eundem in finem.

Consideratio IV.

De Peccato Veniali.

Recitatâ oratione, cogita te videre Purga-
 torium, ejusque pœnas varias ac terribiles, nec
 non Animas DEO quidem dilectas, acerba ta-
 men patientes. Roga gratiam agnoscendi,
 quantum malum sit illud, quod DEus inter flam-
 mas illas tam horrendis castigat suppliciis.

Pars I.

Natura Peccati Venialis.

Doctrina. Peccati mortalis horror facilius
 persuadetur hominibus, Venialis non item.
 Insita enim est hæc hominum animis opinio
 non facile evellenda, peccatum veniale Leve
 aliquid esse; hinc nec tanto studio vitandum.
 Pesti-

Pesti-

Pestilens doctrina à dæmone hausta. Aliud ex natura & pœnis peccati huius agnoscemus. Lubet antea Sanctorum, Deique iudicium de hac re proponere. Age, quid Sancti de peccato Veniali iudicant? 1. Sancti unum etiam Veniale peccatum dignum iudicârunt, quod tota vitâ deflerent: sic Eusebius quadraginta annis voluntariam unam distractionem sub oratione habitam deploravit. S. Aloysius à se adhuc puero admissi peccati umbram quotidianis ferè flagellis & jeuniis expiare laboravit. 2. Sancti adeo horruerunt peccatum etiam Veniale, ut dixerint, se potius omnia inferni tormenta passuros, quàm tale peccatum facturos. Ita sensere S. Edmundus & S. Anselmus. B. Cathar. Senens. agebat: si per unum veniale possem obtinere gloriam tantam, quantam habet B. Virgo, nollem veniale illud perpetrare. V. P. Franciscus de Hieronymo Domino cuidam asserebat: Nec pro totius mundi bono oportet vel leviter mentiri. 3. Communis Patrum doctrina est, Veniale unum peius esse malis mundi omnibus, morte etiam ipsâ, imò & inferno. Hinc B. Dorothei verba sunt: *Longè melius est perire omnia corpora, quàm ladi animam tuam in re etiam minima.* S. Anselmi: *Nec pro aliqua re mundi, nec pro omnibus simul peccatum unum est admittendum.* Gersonis hæc: *Toleranda est potius mors omnis pœnalis, omnia Martyrum supplicia, quàm committenda levissima in DEum offensa.* Hinc notum est illud: præstat millies mori, quàm DEum vel levissime offen-

offendere. Ex quo una omnium Patrum conclusio hæc est : si una ex parte proponeretur omne mundi bonum, atque id per veniale peccatum obtineri posset, non liceret hoc committere. Mirabilior ista illatio : si per veniale unum totum possem servare ab exitio regnum ; si omnia mundi peccata impedire ; si omnes ex inferno damnatos liberare, ne vel tum hoc admittere fas esset. Expende hîc tecum, quantum divinæ gloriæ augmentum foret, si innumerorum damnatorum blasphemiam converterentur in laudem & benedictionem DEI ! & tamen venialis unius peccati tanta malitia est, ut nec ad tantum gloriæ augmentum faciendum illud liceat perpetrare. Idem est, si per veniale unicum posses obstruere inferos, ne ullus hominum eò amplius decideret, sed ut salvi fierent omnes ; non liceret tibi, res certa est, non liceret tibi venialis illius perpetratio : majore DEum injuriâ afficit peccati unius malitia, quam omnium hominum laudes per æternitatem omnem dicendæ eum delectarent. O peccatum veniale, quis tuam satis penetret malitiam ! 4. Si Sanctis in Cælo daretur optio, ut aut admittant peccatum veniale, aut Cælo omnes exeant, nunquam ad illud redituri, tantus est in iis venialis peccati horror, ut omnes hoc potius momento Cælo exesse mallent, ac peccatum ejusmodi peccare. Ecce hoc Sanctorum de veniali peccato judicium est. Veniamus ad judicium DEI. Quale istud est ? idem,

H quod

quod Sanctorum; à DEO enim hauserunt Sancti. Apparuit Christus S. Brigittæ, & inter monita alia hoc dedit: Tu nullum peccatum puta leve, nullum negligendum. S. Catharina Senensem docuit, tantam inesse peccato veniali malitiam, ut nec omnes Sancti per sua Martyria & opera bona, nec ipsa B. Virgo possit pro uno etiam satisfacere: ut enim nos delere jam possimus peccata ejusmodi, & pro eis satisfacere, debebat Christus, persona divina Patri æterno prius satisfacere, & sua offerre merita nobis applicanda; quod nisi factum fuisset, nunquam vel minimum deleri à nobis potuisset. Hinc Christus eidem Virgini addidit: etiam veniali peccato malitiam quodammodo inesse infinitam, quia infinitum bonum offendit. Ecce iudicium DEI & sanctorum. Huic subungere placet etiam iudicium morientium & damnatorum. Iudicium morientium summi æstimandum est; teste enim Scripturâ, Mortuum iudicium bonum est. Quid igitur Morientes de peccato veniali iudicant? ô quàm aliud, nos! ô quàm formidandum eis apparet, quod quid in vita leve crediderant, aut contemnendum! Religiosus erat, qui morti proximus, timore terroreque correptus exclamabat: ô bone Jesu, condona mihi hoc modicum! condona mihi! ad circumstantes deinde conversus agebat: Fratres mei, hac horâ, hoc momento monstra dica etiam peccata reputantur inter magna. Studiosus fuit Henricus ille ab Hayden, rarissimus

simæ pietatis adolescens: huic dæmon leves defectus in morte adeò exprobravit, ut immani terrore perculsus postea diceret: ô Socii mei, salus mea fuit in angusto! Religiosus erat, cui morienti dæmon unam horam, somno otioso datam, objecit, & terribilem horrorem incussit. Hoc ipsum minitabantur aliquando dæmones cuidam sancto cæteroquin Episcopo, qui die festo absque necessitate barbam sibi radi patiebatur: illi enim capillos sollicitè colligere visi sunt, sic Episcopum allocuti: his te aliquando torquebimus: his te torquebimus. Ecce habes simul iudicium morientium & damnatorum. Si enim dæmones crederent peccata venialia tantum esse contemnenda, non adeò sollicitè ea observarent, & moribundis obiicerent. Clarius tamen patebit iudicium damnatorum ex parte altera, ubi intelliges unum sæpe veniale peccatum esse, quo via ad infernum sternitur. Causam malitiæ tantæ, quam veniali peccato inesse iudicant sancti, morientes, & DEUS ipse, intelliges, si naturam peccati ejuscemodi attendere velis.

Natura peccati venialis est, quòd sit offensa DEI. Veniale quodlibet verè suo sensu est offensa DEI. DEUS Majestas infinita est; ergo quidquid eum offendit, leve non est, sed malitiam aliquo modo continet infinitam. Fateor, non est offensa eo sensu, quòd divinam solvat amicitiam, aut gratiâ nos excludat; offensa tamen est, inobedientia est, quidam tantæ

Majestatis contemptus est. Regem in re etiam parva offendere, res magna est, & severe plectitur. Atque ex hoc fit, quod veniale sit gravius omnibus morbis & morte ipsa, quæ non sunt offensa DEI; sequitur esse tantum malum, quod magis deceat averfari, quam mortem, ejus fugam verò magis quærere, ac meam, meorum amicorum totiusque mundi vitam & conservationem: neque enim decet Majestatem infinitam ob ullum bonum creatum offendi. Accipe simile: defendis te per æstatem à muscarum molestiis, dum faciem circumvolitant, aut ei insident. Earum aliquam si deprehendis, licet vulnus tibi nullum inflixerit, confestim occidis; satius enim esse credis, si vile hoc animalculum morte afficiatur, quam ut vel levissimam ab eo patiaris molestiam. Creaturæ omnes quid sunt in conspectu Magni DEI? quid tu? quid homines reliqui omnes? minus reverentius ac muscula aliqua tibi comparata. Si ergo minus malum censes, muscam occidi, quam te aliquantum molestiæ ab ea experiri, quia tu multo perfectiore naturâ es præditus; quanto magis fateri debes, minus malum esse, si creaturæ omnes pereant & exinguantur, quam ut vel levissima DEO molestia, ut ita dicam, aut dispensentia inferatur per peccatum veniale, cum DEI natura infinitis perfectione excedat creaturas omnes. Scilicet si infinitam DEI Majestatem cognosceremus, venialis peccati malignitatem facile caperemus, nec miraremur judicium sancto-

sanctorum Patrum asserentium, neque pro totius mundi conservatione, neque pro damnatorum liberatione faciendum esse veniale unicum. Verum abscondita sunt hæc ab oculis nostris. Ideo bene S. Ignatius ingemuit: Ô DEUS, Ô si te homines nôssent! Si DEUM nôssent, nôssent pariter, quid sit in re etiam levissima DEUM offendere, in re levi DEO non obedire, in re levi refragari. Sunt, qui levem DEI offensam comparant sputis & colaphis, quos Judæi Christo inflixerunt; quibus venerandam ejus faciem conspuerunt; sicut mortale peccatum ipsi occisioni & crucifixioni conferunt. Tecum reputa, an non terribile sit, Divinam conspurcare faciem, colaphis cedere &c. hoc si rem momenti parvi credere potes, potes & peccatum veniale leve dicere.

Reflexiones. Quid ad hæc, Studiosè? an fabulæ sunt? an exaggerationes hyperbolicæ? Veritates sunt: fabulas enim Christus cum Sanctis non docet. Quid concludis? Audiisti Judicium Sanctorum & ipsius DEI. Quid tibi videtur? Christus infinitam aliquam malitiam peccato inesse dicit; nullum dicit esse leve, nullum contemnendum. Sancti Patres nec pro totius mundi salute peccatum veniale admittendum esse docent. Quid tu? quid homines plerique hac de re judicant? quid de mendacio levi? de irreverentia in templo? de inobedientia modica? de iterata Pensi scholastici dictatione? de otio unius aut alterius horæ? de somno pigre

grè protracto? de innumeris aliis quid iudicat mundus? Manifesta sunt iudicia ejus. Leve est, ait, leve est: leve mendacium jocosum aut officiosum; levis illa inobedientia &c. imò eo devenerunt Studiosi nonnulli, ut, si quis sit, qui hæc velut magna, velut sollicitè fugienda proponit, dicere audeant: &, quæso, quantum tandem res est? quid demum est, indies somno ad lucem usque indulgere? prodire foras è domo tempore studiis destinato? conversari cum aliis? vagari per domos & plateas, quæque sunt plura ejusmodi. Quid demum? levia sunt, puerilia sunt, nulla sunt, non digna, quæ tot monitis & minis inculcentur. Ita loquuntur non pauci. O tempora nostra! ô miseram juventutis seductionem! Christe Jesu, quo delapsi sumus! tu nullam DEI offensam docere esse levem; & Studiosi nullam prope docere esse alicujus momenti. Tu de omni verbo otioso doces dandam esse rationem; & Studiosi de diuturnis confabulationibus, de turpioribus etiam jocis nihil te quæsiturum esse credunt. Tu vel unam horulam temporis otiosè exactam moribundo exprobrari permisisti, & eum propterea purgantibus illis flammis addixisti; & Studiosi dies totos & menses, indies certè horas plures otiosè dormiendo, circumvagando studiis non vacando consumunt; nec tamen iudicium tuum timent, nec propterea in confessione se accusant, nec de emendatione summo solliciti, quin & indignantur talia monentibus.

O Jesu

O Jesu, quò delapsa est cæca Juventus? offensas cumulat, & non curat; atque utinam non essent, qui ridere etiam ad ista & joculari audeant! Tu, mi lector studiosè, quid sentis? hoc credo concludis: ergo aut Christus errat, aut juventus cum mundo errat. Christus peccatum quodvis magnâ dicit curâ esse cavendum; dicit, nihil esse leve: mundus cum Juventute sentit contrarium. Utra pars errat? aut DEUS, aut Mundus. Errare an DEUM dices? blasphemum esset vel cogitare. Ergo Mundus errat: ergo juventus errat. Hoc firmiter tibi imprime. Erit, cum socii te invitabunt ad otiosas ambulationes, ad neglectum pietatis in templo, ad studia omissenda &c.] dicent: leve quid est: veni nobiscum: adeamus locum illum: peccatum non est: nihil mali agimus &c. Christus verò in corde tuo dicet: cave; offendis me, si audias socios tuos, peccatum est. Quid tu? aut Christus te decipit, aut socii. Christus veritas æterna decipere non potest; ergo hunc audi, huic obsequere, nihil leve judica, quo DEUS offenditur.

2. Veniale peccatum quodlibet est offensa DEI; ergo nihil leve est. Nam cum tanta sit DEI nostri Majestas, impossibile est aliquid leve esse, quod eam quocunque demum modo offendit. Hinc S. Basilius dicit: *Quis est, qui peccatum unum, cujuscunque modi illud sit, leve audeat appellare?* optarem hîc aureis semper characteribus descriptum versari ob oculos tuos id,

quod modò memoratus Pater asserit : *Nihil ad DEum pertinens leve est.* Quod & V. P. Lancicius S. I. his verbis complectebatur : *Nihil leve, quod summa æstimat Majestas : nihil exiguum, quod summa reprobat Sanctitas.* Nihil leve. *Æstimat Majestas divina preces matutinas ; æstimat heroicam manè sui victoriam in surgendo, industriam in studiis, reverentiam in templo, mortificationes in rebus etiam modicis, fugam otii, examen vespertinum, obedientiam &c. ergo leve quid non sunt ista, aut risu digna : nihil enim leve, quod summa æstimat Majestas. Nihil pariter leve, quod summa reprobat sanctitas. Reprobat ista mendacium etiam jocum ; reprobat horam etiam unam otio datam, omissiones precum, irreverentias in templo, teporem in studiis, liberiores loquendi modum &c. ergo leve quid non sunt ista, aut risu digna. Nihil leve, quod summa reprobat sanctitas. Nihil ad DEum pertinens leve est.*

3. Veniale peccatum non est quidem offensa DEI, quæ quasi mortem Christo afferat, uti Mortale ; sed simile dicitur sputis & colaphis, quibus Judæi Christum affecerunt : infero rursus ; ergo peccatum veniale nihil leve est. Spretum conicere in divinissimam Christi faciem profectò nihil leve dixeris ; nihil pariter leve colaphum divinissimo vultui infligere. Agere enim, existat filius, qui dicat : non occidam patrem meum, conspuere tamen, colaphos ei infligere pro libitu audebo. Quid de filio hoc censes ?

ses? an signum amoris debiti in eo advertis? an leve quid ab eo perpetrari dices? Tibi applica.

4. Si Sancti maluerunt tormenta quævis tolerare, ac vel unum veniale peccatum facere; si censent nec pro totius mundi salute, nec ad evitanda mala omnia, nec ad ipsum infernum declinandum fieri debere peccatum ejusmodi; an non erubescere cogaris, quòd aliud hæcenus & cogitaveris & feceris? Quis numeret peccata venialia à te per unius solum anni spatium admissa? percurrere diem à manè ad vesperum usque: vide, qualis fueris in surgendo, orando, studendo, comedendo, loquendo &c. ô quot peccatorum talium millia reperies! Jam quæro; quam ob causam ea admisisti? quanti res momenti agebatur? quantum malum declinare, quantum procurare bonum laborâsti? an agebatur conversio totius mundi, an salus regni? ne tum quidem licuisset vel leviter peccare. An aliàs fortè incurrisses ingentem morbum aut mortem ipsam? ne vel sic licuisset DEum offendere. Abfuerunt ista omnia: timebas fortè confusionem levem in schola aut coram uno alteróve Studioso; timebas increpationem aliquam, aut vultum asperiores; & ô quot mendacia, quàmque turpia uno velut halitu proferebantur! ad evitandum leve hoc malum fecisti, quod ad evitandos etiam inferos facere non debebas. Agebatur lucrum leve, amicitia alterius diminutio, voluptatula modica jac-

H s

tura:

tura: hoc ne fieret, quot peccata tuo iudicio levia perpetrare ausus es? Spes exigui boni, metus exigui mali ad innumera peccata perpetranda te induxerunt. Jam cogita: pro totius mundi imperio obtinendo, non decet vel levissimè DEum offendere; & tu toties pro re tantilla offendisti? atque utinam non etiam jocando & ridendo id egisses, ubi nulla penitus boni spes, nullus mali metus existebat. Ridendo quot mendacia, aut sermones liberiores prolati sunt; ex joco, ut ajebas. O infelix jocus! ô rem terribilem jocando DEum offendere! Animi exhilarandi causâ, otiano perdebas tempus, ambulando &c. quid hoc erat, nisi jocando DEum offendere? ô rem terribilem!

5. Morientes de veniali peccato quid iudicent, intellexisti: ex eo quid inferis? id, quod toties jam inculcavi: ergo non est leve quid peccare venialiter. Ad solum etiam peccati venialis nomen percelli posthac debes magis, ac si omnem mundi machinam funditus labetaculatam in informem ruinarum acervum subsidere cerneres. Res nimirum prorsus terribilis est: DEum offendere. Horrorem peccati huius optarem eum, quem S. Cath. Genuens. concepit. Ostendit ei DEus peccati venialis turpitudinem; quâ visâ sic cohorrui, ut non tantum se illico morituram, sed penitus annihilandam crederet; sic deinde Christum allocuta est: Jesu, malo mihi ostendas omnia dæmonia, eorumque supplicia; nihili enim facio monstro-
sam

nam eorum turpitudinem præ deformitate unius
offensæ, quam venialem dicimus: non miror
infernum conditum esse pro peccato mortali,
cùm etiam venialia tam deformia sint, & DEO
tam injuriosa. Eundem tibi horrorem opto;
concupies etiam, ut spero, si ea quæ dixi, & ad-
huc dicenda restant, seriò expendas.

Affectus & Proposita sumantur ex parte se-
cunda inferiùs posita.

Pars II.

Supplicia Peccati Venialis.

Doctrina. Supplicia Peccati Venialis varia
sunt. Notissimum omnibus est Purgato-
rium. Ignis ille purgatorius peccati Venialis
supplicium est. O si verborum istorum vim
penetrares! Moritur in peccato veniali, vel
unico tantùm, homo aliquis: ad DEI aspectum
non admittitur: prohibetur Cælo: ad ignem
Purgatorii delegatur. Quid ibi? quibus pœnis
afficitur? Dicam paucis: concors Patrum sen-
tentia est, easdem esse in Inferno & Purgatorio
pœnas, eadem supplicia, ut nullum prorsus sit
discrimen præter hoc, quòd infernus duret æter-
nùm, non sic autem duret Purgatorium. Ad
Purgatorium ergo relegatur anima in unico
etiam veniali moriens. Ergo plura ibi & ma-
jora pro uno veniali patitur tormenta, quàm
si omnia Martyrum supplicia, omnes morbos,
dolo.